

Nový checklist k posuzování bezpečnostní zprávy zpracované podle směrnice SEVESO II

 06.04.2010

new checklist for safety report evaluation processes according to seveso ii directive

Miloš Paleček

¹Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i., palecek@vubp-praha.cz

bezpečnostní dokumentace

bezpečnostní zpráva

checklist

hodnocení

SEVESO

Abstrakt

Posuzování a hodnocení bezpečnostní zprávy představuje jednu ze základních činností směřujících k zajištění bezpečnosti provozu v zařízeních představujících riziko závažných havárií. Článek seznamuje se strukturou nového checklistu pro posuzování bezpečnostní dokumentace podle směrnice SEVESO II, který vzešel z jednání pracovního semináře, který se v únoru konal v Bělehradě.

Klíčová slova: bezpečnostní zpráva, bezpečnostní dokumentace, hodnocení, checklist, směrnice SEVESO II

Abstract

Assessment and evaluation of safety report is one of the key activities aimed at ensuring safety operation in plants which could pose major accident risks. Article introduces the structure of a new checklist for the evaluation of safety report under the SEVESO II Directive, which emerged from the workshop discussions, which took place in February in Belgrade.

Keywords: safety report, evaluation, checklist, SEVESO II Directive

Bezpečnostní zprávou provozovatel prokazuje zavedení systému řízení bezpečnosti, zhodnocení rizik a existenci preventivních opatření v podniku. Proto bezpečnostní zpráva musí obsahovat podrobný popis objektu nebo zařízení, podrobnou identifikaci a hodnocení objektivních rizik, včetně posouzení vlivu (spolehlivosti a chybování) lidského činitele, popis scénářů havarijních situací, možných účinků a vlivů při vzniku havárie, podrobný popis systému preventivních opatření, souborů a systémů technických zařízení zajišťujících bezpečnost provozu a popis disponibilních lidských i materiálních zdrojů k zmírnění následků případné závažné havárie.

Bezpečnostní zpráva se po schválení orgánem státní správy stává závazným dokumentem, který je součástí celkového

systemu řízení v daném objektu.

Při hodnocení bezpečnostní zprávy je posuzována komplexnost, přiměřenost a obsahový rozsah zpracování jednotlivých tematických kapitol vzhledem k identifikovaným rizikům a k jejich hodnocení.

Je zřejmé, že hodnocení bezpečnostní zprávy představuje zodpovědnou, vysoce odbornou činnost, jejíž kvalitní zajištění si vyžádalo ve všech státech EU nemalé úsilí. Proto je také této problematice ve státech usilujících o členství v EU věnována zvýšená pozornost. Proto i mezinárodní organizace (OSN, OECD, EC a j.) pořádají odborné akce zaměřené na zvýšení bezpečnosti provozu především chemických a jaderných zařízení, zpracování bezpečnostní dokumentace, inspekci a pod.

Jednou z takových akcí byl I workshop byl organizovaný UNECE (The United Nations Economic Commission for Europe) v únoru letošního roku v Bělehradě. Účastníky semináře byli pracovníci orgánů státní správy zabývajících se prevencí závažných havárií ze Srbska, Chorvatska a Makedonie. Cílem semináře byla příprava a vyhotovení checklistu pro posuzování a hodnocení bezpečnostní zprávy podle požadavků Směrnice SEVESO II.

Výsledkem třídní práce expertů z Německa, Itálie, Bulharska a České republiky, zástupců UNECE a 30 účastníků z výše uvedených zemí je zpracování metodiky pro přípravu checklistů a vytvoření jejich rámcové struktury v oblastech:

- Systém řízení bezpečnosti,
- Popis zařízení a jeho okolí,
- Seznam používaných chemických látek a jejich užití,
- Identifikace a hodnocení rizik,
- Tvorba scénářů a modelování následků,
- Bezpečnostní opatření,
- Vnitřní havarijní plán.

Celý materiál „Instrukce pro přípravu a posuzování bezpečnostní zprávy podle Konvence UNECE o přeshraničních dopadech průmyslových havárií a Směrnice 96/82/EC (SEVESO II) včetně souboru checklistů“, v rozsahu 56 stran, má následující strukturu:

1. Úvod, obecné principy a definice

1.1 Účel bezpečnostní zprávy

1.2 Definice

1.3 Praktické poznatky

1.4 Definice „havarijních scénářů“

1.5 Základní prvky bezpečnostní zprávy

2. Checklisty

2.1 Systém checklistů

2.2 Jednoduchý vyhodnocovací (score) systém

3. Systém prevence

3.1 Podniková kultura

3.2 Potenciální rizika v podniku

3.3 Technické a organizační prostředky prevence havárií

4. Systém řízení bezpečnosti

4.1 Základní principy

4.2 Organizace a personál

4.3 Identifikace a hodnocení rizik

4.4 Monitorování a kontrola

4.5 Implementace bezpečnosti

4.6 Havarijní plány

4.7 Zajištění kvality

4.8 Analýzy a audity

5. Informace o okolním prostředí podniku

5.1 Popis podniku a jeho okolí

5.2 Identifikace rizikových zařízení a aktivit, které mohou vést k závažným haváriím

5.3 Popis zařízení

5.4 Identifikace a analýza rizik a způsobů prevence

5.5 Bezpečnostní opatření k eliminaci nebo omezení následků havárií

6. Soubor dílčích checklistů

6.1 popis podniku a jeho okolí

6.2 Nebezpečné chemické látky

6.3 Hlavní aktivity a produkty jednotlivých zařízení

6.4 Systém prevence a systém řízení bezpečnosti

6.5 Identifikace a analýza rizik a preventivní opatření

6.6 Omezování následků havárií

7. Souhrnný checklist

8. Doplnková literatura

Cílem výše uvedeného materiálu bylo především pomoci odborníkům v těch státech, které se v současné době připravují na implementaci systému prevence podle Směrnice SEVESO II. Soubor checklistů však může být užitečným nástrojem i tam, kde mají již Směrnici implementovánu a to zejména pro pracovníky, kteří bezpečnostní zprávy zpracovávají nebo je posuzují.

Vzorová citace

PALEČEK, Miloš. Nový checklist k posuzování bezpečnostní zprávy zpracované podle směrnice SEVESO II. *Časopis výzkumu a aplikací v profesionální bezpečnosti* [online], 2010, roč. 3, č. 1. Dostupný z WWW: <http://www.bozpinfo.cz/josra/josra-01-2010/checklist_palecek.html>. ISSN 1803-3687.

Autor článku:

[Ing. Miloš Paleček, CSc.](#)